

a Non pœnitabit. i. non parū uidebitur pœnitere a penuria dicitur auctore Gellio in hac si gnificatione, sic ante Ciceronem usus fuerat Terentius dicens: Me quantum hic operis fiat: pœnitet; id est parum uidetur quod a seruis fit. Tādiu discendum est inquit Seneca: quādiu nescias: si puerbio credimus: quādiu uiuas: & interroganti Philedono quoad discipulus eē uellet: respondit Plato: quoad meliorem atque peritiorem esse non pœnitabit: sed pœnitet in his uerbis platonis in aliam significationem: quæ nota ē omnibus accipitur. Quoad: quo usque. Proficias: crescas ī ipsis philosophiae præceptis.

nō pœnitabit. Sed tamē nīā legēs nōn multū a pipateti cis dissidētia: quōniā utrique et socra. et Pla. uolumūs eē

b Nostra: quæ nos in philosophia scribius. c Non mul tum dissidentia a pipateticis non multū dissimilia a præ-

ceptis pipateticorū: quibus nunc das opā sub Cratippo: & hoc dicit: ut ostendat se uoluissē ī philosophy imitari stoicos: pipateticos & academicos. Nā in libris ī finibus bonorū & malorū more academicorū pbabilia defendens totus est pipateticus: īmo pipateticorum disciplinam ita laudat: ut alias reiicere uideatur: sic enim introducit Pisonem dicentem. Relinquitur hæc sola disciplina digna studiosis ingenuarum artiū: digna eruditis: digna claris uiris: digna principibus: digna regibus. In tusculanis disputationibus: & paradoxis est totus stoicus remouetque ab homine affectus: quos ut dictat ipsa recta ratio probat aristoteles & academi ci: & dicit beatā uitam descensuram in tauρ Phalaridis: & tenens positiones stoicorū & admirabiles opiniones quæ paradoxa appellantur. Interdum nihil affirmat: sed disputat ī utrāque partem: ut Socrates qui ita disputabat: ut nihil affirmaret ipse refelleret alios: & nihil se scire diceret: nisi id ipsum quod sciret se nihil scire ob eamque causam ab Apolline sapiē tissimus iudicatus est: q̄ hæc esset una sapiētia non arbitrari sese scire: quod nesciat. Et post Socratem Plato: a quo acedemici eundem disputandi modū tenuit: quem Cicero pbauit & tenuit: cum uideatur esse sine arrogantia id disputandi genus sequutus est: cum ī plerisque locis: tum uel maxime ī libris de diuinatione. In primo enim itroducit. Qu. fratem dispu tantem & affirmantem diuinationem esse. In secundo ipse refellit rationes & opiniones fratris: nullo certo iudicio allato. ita Cicero ait: cum autem proprium sit academiæ iudicium suum nullum interponere: ea pbare quæ simillima ueri uideant conferre causas: & quid in quāque sententiam dici possit expromere: nulla adhibita sua autoritate iudiciū audientium relinquere integrū & liberū tenebimus hanc consuetudinē a socrate traditā: ea quæ iter nos si tibi. Qu. frater uidebimus q̄ s̄epissime utemur. a Quoniam utriusque: affert rationē quare hæc quæ nunc scribit imitatus stoicos: & non multum dissident a dogmate peripateticorū: Ciceroni filio legenda sint: quoniam utriusque inquit uolumus probabilita sequi: & socratis atque Platonis opiniones amplecti: Inter stoicos: pipateticos: & academicos potius ī uocabulis q̄ in re differentia erat. Vnde dicit Piso apud Ciceronem libro quinto de finibus: stoici re stant hi quidem non unam aut alteram a nobis: sed totam ad se nīā phīam transtulerūt: atque ut reliqui fures earum rēs quas cōperunt signa commutant sic illi ut nostris sentētiis pro suis ueterentur noīā tāquā rēs notas mutauerunt: ergo inquit. Quoniam utriusque: id est ego qui nunc imitor Stoicos & tu qui das operam peripateticis. c Volumus eē Socrati ci. i. uolumus tenere omnis opiniones ipsius Socratis: qui ī sola uirtute sumimum bonum posuit: & omnis bonos beatos esse: & improbos miseros dicebat. Has opiniones stoici a stoa porticu denominati: accipientes facere suam disciplinam & dogma: quorum princeps fuit Zeno polemonis academicī auditor subtilissimus disputator & dialectice repertor: qui academi cam disciplinam corrigere ausus est. Nam omnia quæ ad beatam uitam pertinerent in una uirtute posuit. nec quicq̄ aliud numerauit in bonis: idque appellauit honestum: quod esset simplex quoddā & solum & unum bonum: cætera uero & si nec bona nec mala essent tamen alia secūdū naturā dicebat alia naturæ contraria: & his ipsis itericta quædam & media nu merabat. Vnde dicit uolumus eē Socrati ci: & sic ī telligit Ciceronē uoluissē opiniones stoico rū teneā: quoniā erāt pbabiles: & eas ipse ī nonnullis locis tuef: & ueras eē ostēdit ī paradoxis ait: eoque scripsi libetius: q̄ mihi ista paradoxa q̄ appellant maxie. uident eē socratica: longe que uerissima. & alibi dicit Socrates isto modo disputabat: bene hercule narras. nam istū doctū & sapientem uīḡ fuisse memoriæ traditū est. nam a rebus occultis & ipsa natura ī uolutis in quibus ante eū philosophi occupati fuerūt: constat auocauisse phīam: & ad uitā coēm adduxisse: ut de uirtutibus & uitiis oīo que de bonis rebus & malis quereret. cælestia autem uel p cul esse a naturæ cognitione censeret: uel si maxime cognita essent: nihil tamen ad bene ui uendum conferre. Ex disputationibus Socratis oīs sectæ manarunt. Socrates nihil scriptum reliquit: sed oīa de quibus disputauit: ab eius auditoribus Platone & Xenophonte eloquen tissimis celebrata sunt: & mandata litteris. Et subiungit uolumus eē Platonici id est tenere